

Norges teknisk-
naturvitenskapelige universitet
Institutt for matematiske fag

STUD.NR.:

SEMESTERPRØVE I MA1201 LINEÆR ALGEBRA OG GEOMETRI, HØSTEN 2008

Faglig kontakt: Per Hag
Telefon: (735) 91743

Torsdag 16. oktober 2008
Tid: kl. 14.15 - 15.45
Bokmål

Tillatte hjelpemidler: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt enkel kalkulator (HP30S eller CITIZEN SR-270X) tillatt.

Prøven er på 6 sider og har to deler. Oppgavene 1 til 6 er flervalgsoppgaver. I flervalgsdelen har hver oppgave fem mulige svaralternativ og kun et korrekt svar. Kryss av ved dette alternativet. I oppgavene 7 til 9 skal mellomregning/begrunnelse være med i besvarelsen. Alle punkter vektlegges likt. Besvarelsen skrives på disse sidene.

Lykke til!

Oppgave 1

Den reduserte trappeform (the reduced row-echelon form) til matrisen:

$$\begin{bmatrix} 0 & 9 & -9 & -2 \\ 2 & 7 & -1 & -1 \\ 1 & 7 & -4 & -1 \end{bmatrix}$$

er:

$$\begin{aligned} \text{[A]} \quad & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & \frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}, & \text{[B]} \quad & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 5 \end{bmatrix}, & \text{[C]} \quad & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \\ \text{[D]} \quad & \begin{bmatrix} 1 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, & \text{[E]} \quad & \begin{bmatrix} 1 & 3 & 0 & -1 \\ 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \end{aligned}$$

Oppgave 2

Determinanten til matrisen

$$\begin{bmatrix} 0 & -3 & 0 & 1 \\ 6 & 0 & -2 & 2 \\ -1 & 7 & -13 & 0 \\ -3 & 0 & 5 & -1 \end{bmatrix}$$

er lik:

$$\text{[A]} \quad 168, \quad \text{[B]} \quad -192, \quad \text{[C]} \quad 0, \quad \text{[D]} \quad 25, \quad \text{[E]} \quad -25$$

Oppgave 3

Hvor mange løsninger har likningssystemet:

$$\begin{aligned} 3x + 7y + 2z &= 0 \\ 2x + \sqrt{2}y - 6z &= 0 \\ -6x + y - 4z &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{[A]} \quad & \text{Nøyaktig 3,} & \text{[B]} \quad & \text{Ingen,} & \text{[C]} \quad & \text{Nøyaktig 1} \\ \text{[D]} \quad & \text{Uendelig mange,} & \text{[E]} \quad & \text{Flere enn 1} \end{aligned}$$

Oppgave 4

La A og B være to matriser. Da gjelder følgende:

- A Hvis AB er definert, så er BA definert.
- B $AB = BA$.
- C Hvis både AB og BA er definert, må både A og B være kvadratiske matriser.
- D Hvis A er en $m \times n$ -matrise og B en $n \times m$ -matrise, så er både AB og BA definert.
- E Hvis både A og B er $n \times n$ -matriser, så gjelder alltid $(AB)^T = A^T B^T$.

Oppgave 5

Hvilken av følgende matriser er *ikke* en elementær-matrise:

$$\begin{array}{l}
 \text{A} \quad \begin{bmatrix} 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad \text{B} \quad \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad \text{C} \quad \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \\
 \text{D} \quad \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad \text{E} \quad \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & -5 & 1 \end{bmatrix}
 \end{array}$$

Oppgave 6

La A være en nedre triangulær $n \times n$ -matrise. Hvilket av følgende utsagn er *ikke* korrekt:

- A $\det A = 0$ hvis og bare hvis minst et av tallene på diagonalen er lik 0.
- B Matrisen $\text{adj}A$ er nedre triangulær.
- C A er alltid inverterbar.
- D $\det A = a_{11}a_{22} \dots a_{nn}$ (produktet av tallene langs diagonalen).
- E Hvis A er inverterbar, så er $\det A^{-1} = (a_{11}a_{22} \dots a_{nn})^{-1}$.

Oppgave 7

a) Løs det homogene likningssystemet:

$$2x + 2y + 3z = 0$$

$$3x + 5y + 5z = 0$$

$$x + 7y + 3z = 0$$

b) Bestem (hvis mulig) en vektor $\mathbf{u} = (u_1, u_2, u_3) \neq \mathbf{0}$ som står vinkelrett på alle de tre vektorene: $\mathbf{a} = (2, 2, 3)$, $\mathbf{b} = (3, 5, 5)$, $\mathbf{c} = (1, 7, 3)$.

Oppgave 8

I denne oppgaven kan du benytte følgende resultat:

Teorem. La A være en $n \times n$ -matrise.

- (i) Hvis B er en matrise som framkommer når en rad i A multipliseres med en konstant k , så vil $\det B = k \det A$.
- (ii) Hvis B er en matrise som framkommer av A ved at to rader bytter plass, så er $\det A = -\det B$.

(Bevis for dette teorem kreves ikke!)

Bevis at hvis to rader i en matrise A er proporsjonale, så må $\det A = 0$.

Oppgave 9

La A og B være $n \times n$ -matriser. Bevis at dersom AB er inverterbar, så må både A og B være inverterbare.